

42580
52-23 19 m

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila v Mariboru
ulice hštv. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Štev. 1.

V Mariboru, dne 4. januarja 1900.

Tečaj XXXIV.

Vabito na naročevanje.

Ob novem letu vabimo uljudno vse dose-
danje naročnike „Slov. Gospodarja“, naj se
naročijo še nadalje za leto 1900 na list, ki
je in še tudi naprej zagovarja resno in vestno
koristi sv. cerkve in slov. ljudstva pa ne išče
v tem, kakor kaže že njegova cena, nikjer svoje
koristi.

Z novim letom izhaja naš list v isti obliki,
kakor dozda, a ceno mu znižamo.

Kdor more, naj pristopi med deležnike
„katol. tisk. društva“, da se „Slov. Gospodar“
vzdrži tudi nadalje pri tej nizki ceni.

Deležnina „katol. tisk. društva“ znaša
za celo leto 10 K, in je v tem že tudi naročnina
za „Slov. Gospodarja“. — Naročnina pa
znaša za celo leto 4 krone, in za polovico
leta 2 kroni, ter za četrť leta 1 krono.

Naročnina se pošlje najlaglje po poštnih
nakaznicah upravnistvu „Slov. Gospodarja“ v
tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Odbor kat. tisk. društva.

Novo leto.

Žalostno zremo slovenski Štajerci v novo
leto. Naša usoda ni v naših rokah, ampak v
rokah nemške večine naše dežele. Politično
upravo vodijo tuji uradniki v Gradcu, sod-
nijske osebe nam pošilja graško nadsodišče,
naš gospodarski razvoj je v rokah deželnega
odbora in naše šole so pod poveljstvom dež.
šolskega sveta. Pri nobenem izmed teh
uradov se ne ozirajo na naše potrebe in na
naše želje, ampak gospoda v Gradcu ravna

po lastni volji. Mi nimamo v Gradcu nobe-
nega upliva, mi smo na milost in nemilost
izročeni nemškemu Gradcu.

Dandanes hrepeni vse po svobodi, pro-
stosti. Tudi mi Slovenci nosimo v srcu to
hrepenenje. Naše srce hrepeni, da se osvo-
bodimo nemške nadvlade v Gradcu. Zato je
prva in najvišja naša politična zahteva, da
se ločimo od Gradca ter se postavimo na
lastne noge. Mi zahtevamo deželnovladni
oddelek za Spodnji Štajer, zahtevamo sloven-
sko nadsodišče v Ljubljani, zahtevamo pose-
bni gospodarski in šolski svet za južni del
štajerske dežele. To zahtevo smo že lani
oznanjevali, v novem letu bo postala še glas-
nejša, ker imamo vedno večjo nevoljo in
vedno večje nezaupanje proti Gradcu.

Toda dokler se nam ta želja ne izpolni,
nočemo držati doma križem svojih rok. V
duševnem oziru bomo delali na to, da ostane
naše ljudstvo verno in nravno, kajti le s
temi lastnostmi bo ostalo ljudstvo tudi do-
vzetno za višje vzore in za vse boje. V gospodar-
skem oziru pa bomo skrbeli, da se blago-
stanje našega ljudstva zopet povzdigne in
utrdi.

Naše razumništvo je poklicano, da iz-
vaja ta program spodnještajerskih Slovencev.
Sredstva naj bodo pisana in govorna beseda,
torej časniki, knjige in shodi. Vse bolj kakor
doslej bo moralo začeti naše razumništvo
delati med ljudstvom. Mlačnost starega leta
sé v novem letu ne sme več pokazati. Zato
pa je naš klic: Širite med ljudstvom v na-
šem smislu pisane časnike in knjige ter ga
neumorno poučujte po različnih shodih!

Razumništvo bo potem imelo v par
letih visoko izobražen, svojih potrebnih prav-
vic se zavedajoč narod za seboj, in tak narod
nam morejo naši protivniki ugonobiti le s
silo, nikakor pa ne izneveriti s sladkimi be-
sedami in z zvijačo.

Žalostni gremo slovenski Štajerci v novo
leto. Ne vemo, ali gremo zmagi ali poginu
nasproti. Upajmo, da se bližamo zmagi. Toda
četudi bi morali poginiti, ako bomo delali na
ravnokar označeni način, imeli bomo vsaj
to prijetno zavest, da smo storili svojo dolž-
nost ter umrli na bojišču kot hrabri junaki.
Zberimo se torej tesno v bojne vrste ter
se bojujmo za pravice našega naroda, bodisi
v bodočnosti zmaga bodisi pogin!

Državnim poslancem zastran šolskih nadzornikov.

V zadnji številki smo objavili nove okrajne
šolske nadzornike za naš Slov. Štajar. Kaj
ugodnega nismo pričakovali, ker poznamo
Linharta, ki mu je več za nemško politiko,
nego za šole blaginjo; z edinim profesorjem
gosp. dr. Bezjakom so naši le prodrli vkljub
najhujemu pritisku nasprotnikov. Dasi nam
bode drugih mržnja do slovenske stvari zelo
v kvar, pustimo je; vajeni smo že, v šolstvu
od vlade dobivati take ljudi od ministra gori
dol do krajnega šolskega ogleda.

Ali o imenovanju judenburskega nad-
učitelja g. Alojzija de la Motte nadzornikom
za vildonski, lipniški, arveški, emureški in

Listek.

Bistra glava vse izume.

Česki spisal dr. J. Štolba.

(Konec.)

In proč je bilo s prigovarjanjem. Mati se
je spomnila svojih mladih let, oči so se jej
tudi zalile — obrnila se je v kraj, da bi jo
hčer ne videla, ali ta jo je zgrabila naglo
okolu vratu in dejala: »O, vidite, mamica,
da se ne čudite, da ga imam rada?« —
Mati je poljubila Miliko vroče, ni rekla nič,
odšla je iz sobe; ali Milika je vedela, da jej
daje v duhu prav.

In Franek? — Nad vse je ljubil svojo
mater! Kedar je pa sedel zamišljen, ne vedoč,
kakó bi obe rodovini in vso vas zopet pomi-
ril, sedla je mati k njemu in ga tolažila
mehko: »Ne muči se fant«, pravila je, »saj
to Bog vse premeni. Milika ne privoli, in če
ona stanovitna ostane, bode; če pa ne vztraja,
nimaš nobene zgube obžalovati.«

In Franek je povzdignil oči, pogledal v
odkritosrčni obraz materin. V prsih je čutil
hkrati tako zaupanje v samega sebe in v
bodočnost, v glavi pa, kakor bi se bilo naglo
zdanilo — skočil je po konci, popadel mater
okolu vratu in zaklical: »Mamica — že imam!«

Odšel je hitro v svojo sobico in se lotil go-
reče nekega dela.

Rehak je imel doma zdaj žalostno živ-
ljenje. Milika ves dan ni govorila. Rehakovej
tudi za smeh ni bilo, in v celej hiši je bilo
tako pusto in neprijetno, da ni mogel zdržati
doma. Mudil se je sedaj mnogo v »gornjej«
krēmi, kjer so se sosede posvetovali, kako
bi dosegli to, da bi sv. Florijan gledal k njim.
Zaman. Po noči ga obrniti, bi bilo zelo težko;
brez odra to ne gre, in potem niso imeli —
Franeka. In ko bi jim nehoté prišel na mi-
sel Franek, pričeli so ga takoj psovati in ob-
rekovati. Vsak je vedel hkrati kaj slabega
o ubogem fantu, vsak je videl na njem tisoč
grdih lastnosti, in ko ni zadostila sedajnost,
posegli so z gibčno roko v minolost, in Franek
je stal hkrati pred očmi Rehakovimi kakor
piškv oreh v vsej malopridnosti. Ni se torej
čuditi, da je ta poln srditosti teklen domov
in še vse toplo Miliki donesel. Ali Milika je
poznala Franeka kaj dobro; rekla je očetu
v oči, da veruje Franeku, in ne tujim ljudem,
in da navzlic temu obrekovanju nobenega
drugega neče kakor njega.

In Rehak? Jezil se je sicer iznovič, a
tu mu v čast moram reči, da sam ni verjel
temu, kar je pravil. Saj je to govoril navlašč
prav črno, da bi nekako sam sebe upokojil;
toda globoko v srcu je odmevalo kakor oči-

tanje, da bi mogel zaradi take malosti uničiti
srečo svojemu otroku in mir svojega doma
in vse vasi.

Tega nihče ni vedel, da je Rehak gosto-
krat po noči, kadar ni mogel spati, težko
vzdihoval premišljujoč, kako bi se mogla ta
reč poravnati, ne da bi trpel njegov ponos.
Res, bil bi dal mnogo za to.

Prepir in svaja sta dosegla ravno naj-
višjo stopnjo, ko je Franek postavil neki dan
okolu stebra štiri sohe in zaprl ga od vseh
strani s starim platnom. Od vseh strani so
kukale zvedave glave, in le vaška mladež v
svoji radovednosti imela je pravico približati
se odru. Ali ondi je stal Nanek, pastir Franekov,
s svežo šibo, in ker so kmetski dečki vedeli,
da se ni šaliti z Nanekom in šibo, ostali so
rajsi v dostojni daljavi.

Franek je med tem zlezal noter, ko je
bil potegnil lestvo za seboj, in je delal ne-
koliko ur.

»Aha, predelava glavo«, odzivalo se je
po vasi, in s temi besedami je rastla jeza
Rehaku in radost staremu Sekaču.

Končno bil je gotov; ko je izlezal in
lestvo ven dal, naročil je Naneku ostro, da
naj nikogar h kipu ne pusti; potem je odšel
domov, se oblekel praznično in hodil po hišah
in kočah, da bi se vsi sosede po obedu sešli
na vaškem trgu, ker je pripel že sv. Florijanu

radgonski okraj ne moremo in ne smemo molčati, kajti v teh okrajih imamo šole s popolnoma slovensko deco in s slovenskim učnim jezikom, imenovani nadzornik pa ne razume niti besedice slovenski. Rojen je v Niklasdorfu blizu Ljubnega na Zgornjem Štajarju od nemških starišev, nikdar ni znal niti besedice slovenski in je tudi zdaj ne zna; osebno ga poznamo, zato smemo to čisto zanesljivo trditi. V njegovih okrajih pa se nahajajo s slovenskim učnim jezikom te le šole: v arveškem Sv. Duh in Kapla (v tej je učni jezik slovensko-nemški), in v emureškem Sv. Ana na Krembergu in Marija Snežna na Velki. Štiri šole so torej slovenske, ki bi naj spadale v področje nadzornika, ki učnega jezika ne ume niti trohice. Kako bo te šole nadzoroval? Popolnoma nemogoče je.

Ali vkljub temu bi bilo krivo misliti, da je dež. nadzornik Linhart v Gradcu to prezrl; ne, prepričani smo, da je to storil vedoma, namenoma; prepričani smo, ker ga dobro poznamo kot odločnega nasprotnika slovenskih zahtev in kot človeka, ki so mu dejanske razmere in potrebe deveta briga, kedar se gre za slovensko stvar. Kako dolgo še hočemo Slovenci gledati Slovence nasprotno ravnanje tega človeka? Na zatožno klop deželnega zbora ž njim, gradiva je čez glavo; naj le gg. poslanci pri merodajnih možeh malo povprašajo.

Potem pa naj zahtevajo, da se imenovane šole izročijo nadzorniku, ki je učnega jezika vešč. Na Kranjskem je v ljubljanskem, kočevskem, novomeškem in radovljiškem okraju izločena vsaka šola, ki ima učni jezik nemški ter izročena posebnim nemškim okrajnim šolskim nadzornikom, dasi so nadzorniki za slovenske šole vsi nemškega jezika vešč in imajo spričevalo učiteljske usposobljenosti tudi za nemške šole. Če je vlada lahko tako skrbna za umetno nemške šole, ki so se le zasejale zaradi germanizacije, naj tudi skrbi za slovenske šole slovenskega ljudstva, kojega davčni goldinar ravno toliko velja, kakor nemški. Slovenci drugega ne zahtevamo, kakor pravico, a ta nam mora biti.

Politični ogled.

Cesar je potrdil zakon o odpravi časnikega in koledarskega koleka in začasni štirimesečni proračun za skupne državne potrebe. Nadalje stopi z novim letom v veljavo olajševalni zakon za arondiranje posestev, šestmesečni začasni proračun za av-

strijske dežele, zakon o razdelitvi užitnin ter kvotni zakon med Avstrijo in Ogrsko. Kvoto je cesar nastavil s 33³/₄₉ odstotki za Ogrsko in s 66⁴⁶/₄₉ za Avstrijo.

V delegacijah se je hudo prijemala naša skupna vlada zaradi svoje Nemčiji prijazne zunanje politike. Veliko pozornost sta zbudila posebno govora Čeha dr. Gregra in Ogra Ugrona. Dr. Gregar je trdil, da so se jezikovne naredbe odpravile vsled upliva Nemčije. Nemški cesar je neki izrazil nevoljo, da se napete zahteve čeških Nemcev ne upoštevajo, in Avstrija se je podvizala, da prežene nevoljo nemškega cesarja, ter je hitro odzvela Čehom zopet iste pravice, katere jim je z jezikovnimi naredbami dovolila. To je jasen dokaz, kako žalostno ulogo igra Avstrija v trozvezi in kako slabo stoji njena svoboda in samostojnost. Še bolj je osvetlil zunanjo avstrijsko politiko ogrski delegat Ugron. Vsa naša zunanja politika se suče okoli trozveze Avstrije, Nemčije in Italije. Največ koristi srka iz trozveze Nemčija, a najmanj Avstrija. Nemški trgovini in obrti so naše meje vedno odprte, nam pa se ne dovoli v Nemčiji nobena gospodarska korist. Celo ruski pridelki uživajo na Nemškem več ugodnosti nego naši. Nemčija dela tudi na notranji propad Avstrije. Pevanje »Wacht am Rhein,« nastopanje z Bismarkovimi plavicami, rovanje proti katoliški cerkvi in za protestantsko cerkev se ne bi moglo vršiti, če bi Nemčija ne podpirala avstrijskih Nemcev. A avstrijske vlade so tako kratkovidne, da vsega tega ne vidijo. To so hude, a resnične besede. Žal, da je malo upanja, da bi se naša zunanja politika Avstriji na korist spremenila.

Deželni zbori so imeli še 29. in 30. decembra kratka zasedanja, da so poslanci lahko dovolili začasni proračun. Naši štajarski slovenski poslanci so se udeležili zasedanja deželnega zbora v Gradcu, čeprav se je prej slišalo, da ne mislijo več v Gradec, ker se tamkaj njihove besede in zahteve ne upoštevajo dovolj. To je sicer popolnoma res, a mi mislimo, da je vendar dobro, ako ostanejo v Gradcu, dokler je le količikaj mogoče in združljivo z narodno častjo. Njihova beseda se v deželnem zboru sliši tudi na zgoraj čez glave nemških deželnih poslancev. In slovenski poslanci še marsičesa v deželnem zboru niso povedali, o čemur bi bilo dobro da se sliši tudi na zgoraj. Sploh se nam zdi, da so naši poslanci premalokrat v Gradcu, a kedar so v Gradcu, premalokrat govorijo. Koliko krivic se nam zgodi in vendar jih nihče ne omeni v deželnem zboru. Koliko zahtev imamo, a vendar jih nihče ne pove

v deželnem zboru. In recimo, da res tudi vse govorjenje niti v Gradcu niti na zgoraj nič ne pomaga, a to je gotovo, da pomaga med ljudstvom. Naše ljudstvo bi se veselilo, ako bi videlo, kako neumorno branijo deželni poslanci stališče svojih volilcev, in naše ljudstvo bi se še bolj upiralo zvezi z Gradcem, ko bi videlo, da tudi besede naših najboljših mož v Gradcu nič več ne izdajo.

Jugoslovanska misel. Kranjski krščanski socialci ne prezrejo nobene prilike, da govorijo za razširjenje jugoslovanske misli. Dne 27. decem. je govoril v Ljubljani pred mnogoštevilnim občinstvom kurat g. Koblar o zgodovini Hrvatov s posebnim ozirom na bližajočo se tisočletnico hrvatskega kraljestva. Poslanec dr. Krek je potem kazal, kakega političnega in gospodarskega pomena bi bila zveza s Hrvati ter pozival, naj širimo to misel, zveze Slovencev s Hrvati, neumorno med našim ljudstvom. Jugoslovanska misel uresničena je rešitev Avstrije, pred vsem pa še rešitev nas maloštevilnih Slovencev.

Na Češkem imajo nemški liberalci slabe čase. Umrli jim je njih vodja dr. Ludovik Šlesinger, ki je užival tudi med nasprotniki mnogo ugleda. Pri dopolnilnih volitvah v deželni zbor pa so liberalci izgubili več mandatov, koje so dobili Wolfianci. Tudi Wolfovemu pristašu Irotu je šlo slabo pri volitvah za okraj Heb. Iro je sicer izvoljen s 598 glasovi, a njegov protikandidat je dobil 461 glasov. Po volitvi so se godili v Hebu izgredi, ki so bili namenjeni Irotu. Vse na svetu je minljivo, moral bo kmalu priznati tudi Iro.

Srbski kralj Aleksander je pred novim letom obiskal našega cesarja na Dunaju. Vse je pričakovalo, da bo prej pomislil vse one nedolžne jetnike, ki jih je dal njegov oče Milan povodom Knezevičevega napada vreči v ječe, ker so bili Milanovi politični nasprotniki. A to se ni zgodilo. Rusija je vsled tega jako nevoljna in bržkone bode se ji kmalu pridružila tudi Avstrija ter zahtevala, da se nedolžni jetniki spustijo.

Vojska v Južni Afriki. Z bojišča ni nobenih posebnih novic. Angleške čete čakajo, da pride novi vrhovni poveljnik Roberts. Buri so dobili veliko pomoč v južnoafriških Holandcih, ki so odločno stopili na stran Burov. Poleg te vesti prišla je v svet za Angleže zelo sramolilna vest, da je Angleška prosila sultana, da sme poslati egiptске čete v Južno Afriko. Sila je za Angleško torej že zelo velika, da si hoče pomagati z vojaki z Egipta, kjer tudi že vre.

glavo. Sekači so ga pozdravljali povsod z radostjo in obljubili, da pridejo; ko je pa prišel k prvemu Rehakovcu, zapazil je same mračne obraze. To ga pa ni ustrašilo. Ko je skrivnostno razložil, da upa, da se Rehak in vsa njegova stranka zopet pomiri, — sosede je to bolelo, — je takoj obljubil, da pride. Tako se mu je godilo pri vseh. Konečno se je blizal Rehakovim.

Stari Rehak si je basal ravno pri oknu pipo in je stal, kot bi strela poleg njega treščila, ko je videl Franeka priti. »Aha«, je dejal sam pri sebi, »ko se je spametoval, pride prosit odpuščenja. Naposled vendar le čuti, kaj pomeni, Rehaka razžaliti.«

Miliko ni to nič manj bolelo. Blisk nadeje je prehitel njena prsa; ali to je hitro minolo, ko jo je oče odpravil z rezkim glasom v drugo sobo.

V tem je potrkal že Franek.

»Naprej!« zaklical je Rehak.

Franek je vstopil in pozdravil. Pogledal je okrog — Milike ni bilo. Upal je, da jo vsaj vidi.

»Kaj novega?« vprašal je Rehak hladno.

»Pripel sem sv. Florijanu glavo, oča, in pridem vas vabit, da bi popoldne prišli k odkritju stebra.«

»Jaz?« zavpil je silno Rehak in hotel zakleti, ali Franek mu je segel mirno v be-

sedo: »očka ne kolnite, pridite le; mislim, da boste z menoj zadovoljni. Z Bogom!« In z naglim korakom je zapustil sobo.

Rehak je gledal za njim z odprtimi usti. Vsega na svetu bi se nadejal; tega pa ne. Kakor omamljen je gledal nekoliko časa na vrata, skozi katera je Franek bil izginil; potem pa je zgrabil kapico in šel naravnoč v »gornjo« krčmo.

Kakor bi se bili pogovorili, sedeli so ondi vsi Rehakovci. Franekovo povabilo jih je tako osupnilo, da je čutil vsak potrebo, da bi se o tem s sosedi razgovoril. Obdali so takoj Rehaka, eden je prekričal drugega s svojim mnenjem, in ni minolo četrto ure še, že se je vlegel vsem na usta sladek smeh: bili so prepričani, da je Franek obrnil steber, da bi pomiril starega Rehaka. Mnenje to se jim je zdelo naravno, in vse okolnosti so tudi na to kazale, da so bili o tem nenadoma čisto osvedočeni, in Franek je bil edina oseba v vsej vasi, katera si je mogla kaj takega dovoliti. Sekači so ga silno čislali, a Rehakovce si je takoj pridobil s takim činom. Niso mislili sosedje drugače, kot da je prijatelj svoje pogovoril iz strahu pred Rehakovo grožnjo zaradi Milike.

Sevé, da so sosedje, kakor je navada, zdaj mnogo govorili o Franeku; vsi so začeli hvaliti njegovo odločnost in izkušnost, in

vsak je videl na njem hkrati zopet nekatere dobre lastnosti, in predenj so se razšli, bil je Franek zopet »kruc« in »tič.«

Radovedno so pogledovali vsi k zagrnememu stebru, okolu katerega je hodil Nanek s šibo. Pri vseh hišah se je danes pričelo kaditi iz dimnika prej, kakor navadno; in komaj je odzvonil cerkovnik poludne, lahko je pazljiv opazovalec videl, da je v vsakej hiši pripravljena rodbina na odhod, in da vsak vedoželjno gleda, če je pri stebru že kak sosed, da ne bi bil prvi. Ko se pa nihče ni ganil in se je Franek oziral že nestrpljivo na vse strani, postavilo se jih je nekoliko pred hišo in pričeli so kakor na dano znamenje od vseh strani vkup teči.

Velika je bila gnječa okolu odra. Na enej strani je stal Rehak z rodbino in s svojimi privrženci, na drugej Sekač s svojimi. Sekači so se smejali, ker so bili prepričani, da bo njih zmaga kronana. Rehakovci so tudi upali, da jim pade v roke slavna zmaga.

Smejoč se je gledal Franek okrog, ozrl se pomenljivo na Miliko, ki mu je čitala v očeh, da si je svest svoje reči, — v tem je prijel za vrv, s katero je bilo platno pripeto, na enem konci, Nanek na drugem, platno je padlo — in steber se je prikazal napetim pogledom vseh navzočih. Občni oh! se je razlegal kakor na komando in takoj je postalo

Dopisi.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Bralno društvo dobro napreduje. Ustanovljeno je bilo pred pol drugim mescem. 80 udov se je oglašilo ob ustanovitvi in danes jih šteje 100. Izposodilo si je 290 oseb okoli 500 iztisov raznih časnikov in knjig. Društvo je naročeno na 12 iztisov »Slov. Gospodarja«; vrh tega še ima na razpolago: Slovenca, Domovino, Domoljuba, Glasnika, Zg. Danico, Südst. Post, Dom in Svet, Mir in še nekatere druge liste. Knjižnica že tudi šteje okoli 250 knjig razne vsebine. Društvena soba je krasno urejena ter velikodušno prepuščena od veleč. cerkv. predstojništva. Društvo uživa visoko veljavo in ugled, kar priča veliko število udov iz najboljših hiš. Zlasti se zanimajo naši mladeniči za društvo. Skoro polovica udov je mladeničev. Pa to si ne smete predstavljati, g. urednik, kake fanteke, temveč to so mladeniči-korenjaki, da je malo takih po drugih župnijah. Gospod urednik! Vam na čast bodi povedano, da naše slovensko ljudstvo pač najrajši prebira Vaš list »Slov. Gospodarja.« Ko pride kak vrl možak ali krepek mladenič v »Čitalnico«, koj pri vratih Vam vpraša: »Ali je še kateri »Gospodar«? Žal, da ne moremo vsem naenkrat postreči, a vendar vsaka številka gre od rok do rok po vrtilih in vaseh. Naročnikov je imel »Slov. Gosp.« lani pri nas blizu 50 in letos jih bo gotovo nad 60. Če primerjamo to število s številom prebivalcev (2500), smo lahko ponosni na toliko število naročnikov in Vi g. urednikovič ste tudi, kaj ne?

Sv. Jurij ob Taboru. (Bralno društvo.) Dne 27. dec. smo imeli občni zbor »Bralnega društva.« Iz odborovega poročila posnamemo to-le: Dohodkov je imelo društvo v preteklem letu 63 gld. 13 kr. stroškov pa 58 gld. 65 kr. Knjižnici je prirastlo 72 novih knjig in knjižic, deloma podarjenih, deloma kupljenih. 31 knjig se je med letom vezalo ali je bilo na novo prevezanih. Knjig se je izposodilo iz knjižnice preteklo leto okrog 600, časopisov, zlasti »Gospodarja«, »Domovine«, »Kmetovalca«, »Domoljuba«, »Brivca« itd. pa nad 3000 iztisov. »Gospodarja« so nekateri udje dobili že v petek; v soboto so ga poslali nazaj, da so ga potem v soboto ali v nedeljo zjutraj dobili že drugi, v nedeljo popoldne zopet drugi itd. Ravno takó se je delalo tudi z »Domovino«, »Kmetovalcem«, »Domoljubom« itd. Dva uda sta svoje časnike dajala brezplačno »Bralnemu društvu.« Za letošnje leto je odbor sklenil naročiti se na 21 iztisov različnih časopisov: »Gospodarja«, »Domovine«, »Kmetovalca«, »Čebeljarja«, »Domoljuba« itd. Želimo le, da bi »Bralno društvo« tudi v letošnjem letu tako napredovalo, kakor je lani. V to Bog pomози!

veselje v obeh protivnih taborih: sv. Florijan je obrnen k Sekaču, ali gledal je k Rehakovcem. Franek posadil mu je čisto mirnodušno glavo in jo obrnil.

Bliskoma je priskočil Franek k Rehaku: »Oča«, zaklical je, »sv. Florijan gleda na vašo stran, mir je obnovljen v občini, želja vaša je izpolnjena! Odtrgate li Miliko zopet od mene, če zdaj pristopim k njej?«

Ne rečem, kaj je odgovoril Rehak; le to povem, da je Franek veselo spremljal Miliko na njen dom, da se je sklenil mir na vašem trgu med obema strankama, in da so v »gornjej« in »dolnej« krčmi pili vsi složno brez ozira na to, zakaj so prišli k današnji slavnosti. Franek je bil junak, prva oseba v vasi.

Danes ima že Franek Milico. Oh Bog, je to srečen par! In ko bi vedeli, kako srečna sta še-le roditelja obeh! Kolikokrat reče Rehak: »Sta drug za drugega stvarjena!« In če on tega prej ne reče, pove pa gotovo Sekač.

Sveti Florijan stoji še vedno z obrneno glavo na omenjenem mestu.

Iz kozjanskega okraja. (Zmešnjava.)

Precej časa že razni slovenski listi poročajo, naj se kmet gospodarsko organizuje, če hoče biti rešen pogina. Mi smo z veseljem prebiral in pozdravljali dotične članke in dopise misleč, da se bo vsaj nekaj za kmeta storilo. Ker vlada za kmeta nobenega resnega koraka ne stori, smo tembolj upali, da bo kmetu prijazno razumništvo za njega nekaj ukrenilo, kajti kmet si itak ne more in ne vé sam pomagati. Pa žalibog, varali smo se. Danes, ko je že več kmetjskih zadrug in konsumnih društev ustanovljenih in je že kmet tuintam o tistih poučen, danes rečemo, so začeli nekateri slovenski listi dvomiti o potrebi imenovanih društev ter na vse pretege ugovarjati ustanavljanju kons. društev in še celo kmetijskih zadrug. To so vam zmešnjave! Ali se ne reče to, kmeta za nos voditi? Ali ni to pesek v oči? Kaj in komu naj toraj kmet verjame?? Nič in nikomur!! Zaupanje do slovenskih listov in do razumništva se s tem krči in pojema! Kmet je bil siromak in tudi bo. Njemu se noče pomagati.

Kako pa kmetje mislijo o kmetijskih zadrugah in konsumnih društvih? Mi beremo: Kmetске zadruge in kons. društva niso za kmeta v toliki meri koristna, kakor nekateri mislijo. To je resnica. Pa dokler se ne more kmetu ponuditi boljša pomoč, bo gotovo tudi s tem zadovoljen. Ali ni boljše nekaj, kakor pa nič? Sicer pa to ni tako mala korist, ako bi si ena župnija, ki šteje 2000 duš, prihranila na leto 6000 gld., kar je gotovo mogoče. In če bi si prihranila tista samo 2000 gld., bi ne bilo brez pomena.

Kmetško ljudstvo ni dosti izobraženo za trgovino. — Mi bi radi poznali tistega trgovca, kateri je že bil za trgovino izobražen, ko se je rodil. Ali se ni vsaki trgovec polagoma izobrazil v trgovini? Tudi kmet ni toliko zabit, da bi se ne privadil vodstvu kake male trgovine. Ako ga le skraja kdo poučuje, stvar se potem sama razvija, samo začeti je treba. Tudi ni potreba naenkrat začeti z veliko trgovino. Skraja najpotrebnejše in potem se trgovina razširja.

Za kmeta sta lahko kmetška zadruga ali konsumno društvo nevarna ali celo pogubljiva. — Mi pa vprašamo: kaj pa je še za kmeta nevarno? Ali niso vinogradi, žitna polja, živinoreja itd. za kmeta nevarna, da celo pogubljiva? Pride plesnoba, mraz, toča, povodenj, bolezen itd. in vse je vničeno. Ja to je še veliko bolj nevarno, kajti največkrat se tem ne moremo ustavljati, med tem ko se nevarnostim pri zadrugah in konsumnih društvih pride nasproti s tem, da jih pazno vodimo in nadzorujemo. Tudi ne bo varčen kmet ali dninar živil in obleke zato brez potrebe ali v večji meri kupoval, če bi jih ceneje dobival, zapravljivec se pa ne bo poboljšal, če bi se cena tudi zvišala. Ker je pa kmet v nesrečnih letih primoran si več kupiti kot je navada, bila bi mu konsumna društva še posebno v prid.

Najbolj drzno je pa, ko čitamo: konsumna društva in kmetске zadruge škodujejo narodnim trgovcem. Toraj pogrežajoči kmet, ubogi kajzar, rokodelec in trpin dninar naj plačuje narodno razumništvo? Lepa hvala in sramota!! Za enega ali dva trgovca, ki sta v župniji, naj izda ljudstvo na leto 2000—6000 gld. zato, ker sta narodna! Vrh tega so še pa nekateri tako brezvestni, da izsesavajo ubogo ljudstvo, če je le mogoče. Ako bi zagovornik trgovcev poznal bedo kmeta, kateri gre celo 3 ure daleč po mernik koruze zato, ker jo dobi tam 14—15 kr. ceneje, ne pisal bi celih člankov v časnik, katerega kmet prebira. Toraj kmetje, s kmetškimi zadrugami in konsumnimi društvi na dan! Prosite g. I. Kača, da vam pomaga in vas poučuje!

Več kmetovalcev.

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. (Posojilnica) si je nakupila hišo slikarja Pievetz (to je tisti Pivec, ki je prodajal nemške tablice (izveske) za »Brandweinbrennerei« po 20 kr., slovenske pa po 30 kr.,) kjer bo

imela prostore za sé, okrajni zastop in za »Čitalnico« političnega društva. Pri domačem ognjišču se greti je pač najprijetnejše.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Mil. knezu in škofu se je na novega leta dan poklonila mariborska duhovščina ter jim izrazila svoja novoletna voščila. Mil. knez so ljubeznivo odzdravili, zahvalili duhovščino cele škofije za neumorno delovanje v preteklem letu ter vse dejanje in nehanje v novem letu priporočili blagoslovu božjemu.

Slovensko časopisje. Naš list »Slovenski Gospodar« je znižal naročnino na 2 gld. ali 4 K ter dal s tem najširšim krogom našega naroda priložnost, da si ga naroče. Prijatelji naših nazorov in našega lista, širite naš list! Naročniki še se vedno sprejemajo. — »Domovina« v Celju je storila tudi lep korak naprej ter izhaja odslej dvakrat na teden in stane 4 gld. ali 8 K. — »Mir« v Celovcu izhaja z novim letom kot tednik ter stane 4 K. — »Dnevnik« »Slovenec« v Ljubljani se je povečal ter stane 20 K na leto. Ta list bi ne smel manjkati pri nobenem razumniku. — »Dom in svet« v Ljubljani je jedini slovenski leposlovni list s slikami opremljen in ga slovenskim rodovinom najtopleje priporočamo.

Osebna vest. Notar v Ptuj, g. Makso Koser, je dobil notariat v Mokronogu na Kranjskem.

Učitelji mariborskega okraja. Dosedaj so imeli slovenski in posilinemški učitelji mariborskega okraja skupno učiteljsko društvo. Pred kratkim pa so se posilinemški ločili od slovenskih tovarišev ter si zasnovali svoje društvo. Iz katerih razlogov se je zgodila ta ločitev? Nekateri pravijo zaradi tega, da bodo odslej sami posilinemci, drugi pa zaradi tega, da bodo odslej same duševne ničle skupaj. Mi pa mislimo, da imajo oboji prav. Naši učitelji ne točijo solz za njimi!

Iz učiteljskih krogov. Iz učiteljskega društva za ptujski okraj sta izstopili gospici učit. Mahnič in Trstenjak in že prej gospici Micka in Tončka Štupca. K izstopu so bile prisiljene vsled jungovskih napadov.

Pomanjkanje premoga. V Mariboru je nastalo zadnje dni veliko pomanjkanje premoga. Vzrok je, ker so v Köflachu in Voitsbeagu, odkoder prihaja k nam največ premoga, ustavili premogarji delo. Tudi v Gradcu je veliko pomanjkanje premoga. Nekateri tovarne so morale ustaviti delo, ker nimajo kurila. Ubogi ljudje lomijo svoje pohištvo, da si morejo vsaj nekoliko zakuriti.

Kako plačujemo davke? Ako hočemo plačati davke, ni nam treba hoditi na davkarijo, ampak samo na domačo pošto, kjer s posebnim uplačilnim listom lahko odrajtamo dolžno plačilo. V letošnjem Mohorjevem koledarju je ta način na str. 66 natančno popisan. Prosimo izvedenejšo rodoljube, da gredo v tej reči našemu dobremu ljudstvu prijazno na roko. Naj mu pokažejo ta način plačevanje, s katerim si naš kmet lahko prihrani mnogo časa in stroškov. Rodoljubi, učite ljudstvo!

Gornja Radgona. Poročali smo, da je bil Bračko kot načelnik konkurenčnega odbora obsojen. To je gola resnica. Toda vrinila se nam je pomota glede cene mežnarije. Ta je stala namreč 1400 gld., ne pa toliko, kakor smo mi po pomoti poročali.

Sv. Lenart nad Laškim. Pri zadnji volitvi v krajni šolski svet je bil izvoljen za načelnika tukajšnji župnik Franc Časl, za njegovega namestnika značajan krščanski kmet Franc Knez.

Čudno celjsko mestno gospodarstvo. Mestni očetje v Celju so preračunali za leto 1900, da bodo imeli 343.325 kron stroškov in 123.328 dohodkov. Toraj bode primankjaja 219.997 K., vsled česar se bodo zopet zvišale doklade. Lepo nemško gospodarstvo!

Naše okrožno sodišče. Naša prošnja v zadnjem listu ni ostala brez uspeha. Dobili smo zaželeno pojasnilo od jako častivredne in verodostojne strani. Pri našem okrožnem sodišču se začne z novim letom za nemške uradnike slovenski tečaj. Poučeval bo v slovenščini dr. Janežič. To ni nič hudega, in mi tega tudi ne zamerimo dr. Janežiču, kajti dobil je to nalogo, kateri se kot vesten uradnik ne more odtegniti. A nekaj družega je, kar se nam ne zdi prav. Vsi uradniki, ki se bodo učili slovenščine, bodo dobili za učenje plačo ali pravzaprav letno nagrado 200 K. To je vendar čudno! Učitelj se jim plača in ako se naučijo jezika, kolikor se v kurzu od njih zahteva, imajo tudi ugodnost, da lahko po Slovenskem služijo, in vrh tega še 200 K nagrade. Slovenski uradniki ne dobe ničesar in tudi niso dobili, ko so se učili nemščine. In kaj bo vse to učenje pomagalo? Nič! Vsa čast g. dr. Janežiču, a na gimnaziji se učijo nemški dijaki osem let slovenščine in se je vendar ne naučijo nikdar toliko, da bi bili slovenskega veščji v pisavi in besedi. Kar se mladi fantje v osmih letih ne priučijo, tega se v enem letu ne bodo naučili uradniki, pri katerih je vsled starosti spomin in prožnost duha mnogo manjša. Denar se bo vrgel pri oknu ven, nemški uradniki bodo dobili sicer spričevalo, da znajo slovenski, in bodo avancirali, slovenski pa le ne bodo dovolj znali, a slovenskim uradnikom ostane vse delo kakor dosedaj, zraven pa še veselje, da njih kolegi dobivajo poboljšek, sami pa nič, čeprav so jezikovno sposobnejši. Ta denar bi se mnogo boljše uporabil, ako se ustanovijo štipendije za slovenske dijake, ki se mislijo posvetiti uradniškemu življenju. Naši poslanci naj to našo vest uporabijo. Mi ne moremo govoriti tako kakor čutimo, kajti sicer nas zaplenijo.

Iz Pišec smo dobili dopis, v kojem se dopisnik odločno izreka proti temu, da se preseli pošta iz Globokega v Pišce. Dopisnik pravi: »Nova pošta bo samo za Pišce nekaj malega na korist, vsem drugim pa, kateri živijo ob okrajni cesti Brežice—Pišce, bo na veliko škodo, ker si bodo po svoja pisma morali dve ali vsaj poldrugo uro daleč hoditi oziroma jih pošiljati.« Ker nam krajevne razmere niso znane, ne moremo o celi reči obširneje govoriti, niti izreči svojega mnenja, ampak radovoljno poslušamo »oba zvana.«

Nevarna reklama. Trgovec Klinger v Slovengradcu prodaja črno-rudeče-zlatobarvne škatljice užigalic nemškega »Bauernbunda,« ter tako posrednje pomaga siliti naše ljudstvo, da svoje težko zaslužene novce nosi v nenasitljivo žrelo cerkvi in narodu sovražnega nemško-nacionalnega zmaja. Užigalice družbe sv. Cirila in Metoda se dobijo v Staremtrgu pri »Petrču.«

Iz Novecerkve nam pišejo: Slovenci večidel v vsaki reči napredujemo, zato tudi v cerkveni glasbi ne smemo zaostati. Ustanovimo po vseh župnijah dobro izurjene, krepke pevske zборе. Ne ustrašimo se truda in zaprek; krepka, stanovitna volja vse premaga. Velika čast je za vsako župnijo dobro urejeno cecilijansko petje. Glasbovodji pa naj posebno skrbijo za to, da se bo cerkveno petje izvajalo popolnoma pravilno, gladko po taktu, sploh natančno (po sekiricah in znamenjih) kakor je postavljeno; tedaj bo vsakemu ugajalo. Žal, da ljudje še dosti ne poznajo, kako lepo, krasno in veličastno je umetno, pa tudi priprosto cecilijansko petje, ako se dobro prednaša; razlikuje se od navadnega, kakor noč in dan. Sicer pa najlepša pesem ne velja nič, ako se slabo, nepravilno poje. Torej v tej lepi reči naprej!

Nadzornik dr. Bezjak je nastopil s 1. januarjem šestletni dopust na učiteljsku.

Dosedanje dopisnice po 2 kr. se morejo rabiti še do 31. marca t. l., vendar pa se mora poleg vtisnjene znamke prilepiti še znamka za 1 vinar.

V Ptuj je mestna t. j. nemška hranilnica (kasa) obresti od posojil na menice

na 7% zvišala; drugi denarni zavod nobeden tega ni storil.

Tolmačem za hrvaški jezik v Mariboru je imenovan upokojeni sodni adjunkt Nikomed Raunicher.

Zaplemba. Z zadnjo številko preteklega leta smo imeli nesrečo. Zaplenil nam jo je državni pravdnik, ker smo se po njegovem prepričanju pregrešili po § 302 kazenskega zakona. Nam je ta zaplemba dokaz, da se bodo odslej zaplenjevali tudi nemški mariborski časniki, kadarkoli bodo hujskali zoper duhovščino, ki spada tudi med stanove človeške družbe in naše države.

Iz dež. zbora štajerskega. Dne 27. dec. se je sešel naš deželni zbor k dvadnevnu zasedanju, da dovoli predvsem proračun za l. 1900. Deželni odbor je predložil proračun, pravzaprav stavljal predlog, da se davki pobirajo kot dosedaj. Za overovatelja dveh novizvoljenih nemških poslancev se je volil izmed Slovencev g. poslanec Žičkar. Gosp. poslanec dr. Rosina stavi s slovenskimi tovariši vprašanje, zakaj se učiteljem tako dolgo ne izplača povišana plača. Odgovorilo se mu je, zaračunjenje je jako težavno in vsled tega polagoma napreduje. V seji dne 30. dec. je izjavil predsednik, da se je finančni odsek že sestavil ter si izbral izmed Slovencev zapisnikarjem g. posl. Žičkarja. Potem se je govorilo o proračunu. Nemški poslanec Valc je na nedostojen način napal Slovence, slovenska poslanca dr. Serneca in dr. Dečka ter sodnike v Celju. Odgovarjal mu je g. poslanec Robič. Očital je predsedniku, zakaj ni branil slovenskega naroda, ko ga je Valc napal. Grajal je ravnanje poslanca Valca, ker je napal poslance in uradnike, ki nišo navzoči in se ne morejo braniti. Glede celjskih izgredov, pravi slovenski poslanec, se nam Slovincem ni treba sramovati, kajti sodniške obravnave v Celju kažejo, da je vsa krivda na strani Nemcev. Rekel je, da je slovenskim poslancem težko hoditi v deželni zbor, ker se v njem neprestano prezirajo narodnostne in gospodarske težnje slovenskega ljudstva. Predsednik se je na to opravičeval, da se ne spominja, ali je Valc res napal Slovence. Nato je naredil neumno opazko, da se mu o celjskih dogodkih uradno ni nič poročalo, zato ne more o njih izreči nobene sodbe. Na to se je sprejel začasni proračun in zaključila se je seja. Kdaj bo prihodnje zasedanje, se ne ve. Nemški poslanec Valc je velik ljubitelj vina, zato se ga slovenski poslanci, ki niso vajeni pretepanja, ogibljejo.

Središče. Umrl je v Središču tamošnji tržan gospod Tomaž Dečko, oče celjskega odvetnika in dež. poslanca Ivana Dečkota v starosti 85 let. N. v m. p.

Slavni okrajni zastop celjski je »kat. podpornemu društvu v Celju« daroval 500 K podpore. Bog povrni! Naj se tudi drugi okr. zastopi in denarni zavodi enako blagohotno spomnijo tega prepotrebne društva.

Zopet so jo skupili. Celjski krtačar Hans Sager (beri: Ivan Žagar) je dobil zaradi svojega sodelovanja pri celjskih izgredih 8 dni kajhe in 3 gld. plačila, ker je gospodu dr. Krančiču strl dežnik. Pa ta kazen se mu ni dopadla, zato je zahteval vsklicno obravnavo. Dovolila se mu je, a kazen se mu ni zmanjšala, ampak le spremenila v denarno kazen, ako bi ne hotel v kajho. — Tudi celjskega župana sin Gustl je zahteval vsklicno obravnavo, ker je zaradi nespodobnega življenja nasproti slovenskim damam dobil 3 dni kajhe ali pa 60 K. plačila. A Gustl je pri vsklicni obravnavi sijajno propal. Prva obsodba se je potrdila.

Na mariborskem učiteljsku je razpisano mesto začasnega glavnega učitelja za vzgojeslovje, nemški in slovenski jezik, oziroma vzgojeslovje in nemški jezik, za zemljepisje in zgodovino. Prošnje se morajo vložiti službenim potom do 25. jan. V prošnjah se mora navesti tudi dosedajni službeni čas, zaradi določitve kvinkvenalk.

V okrajni zastop slovenjebistriški se vršijo volitve dne 8. jan. za veleposestvo, 12. za mesto in trge, 23. za občine.

Žitne cene. Za 100 kg. Pšenica za pomlad gld. 7-98 do gld. 7-99. Rž za pomlad gld. 6-71 do gld. 6-72. Turšica za maj-junij gld. 5-22 do gld. 5-23. Oves za pomlad gld. 5-34 do gld. 5-35.

Duhovniške spremembe. Na Frakolovem blizu Celja je dne 30. dec. umrl vpo-kojeni župnik Blaž Dolinšek. Na Dobrni je umrl dne 31. dec. zlatomašnik, častni kanonik in bivši dekan ter župnik na Dobrni Karol Gajšek. Svetila jima večna luč! — Župnijo v Bučah je dobil Ivan Stanjko, župnik v Tinjah, župnijo na Dobju Jernej Vurkele, ondotni provizor.

Iz drugih krajev.

Naš cesar se mudi sedaj v Radmerju na Gornjem Štaj., kjer so veliki dvorni lovi.

Glasilo slovenskih krščansko-socialnih delavcev »Glasnik« se je združil s »Slovenskim listom«.

Prepoved slovenskih listov. Ljubljanski škof dr. Jeglič je prepovedal vernikom svoje škofije čitati in naročati krščanstvu sovražneliste: »Slovenski Narod,« »Rodoljub,« »Rdeči prapor« in »Ljubljanski Zvon.«

Vseslovenski delavski shod je zopet prestavljen in sicer sedaj do binkošti.

Umrl je v Novem mestu dne 30. dec. pri svojem sinu naš rojak gosp. Josip Žitek, profesor v pokoju. Bil je čist, jeklen značaj in neupogljiv rodoljub. Ob svojem času je bil tudi z našim listom v tesnejši zvezi. Ohranimo blagemu možu dolg spomin!

Skrivnostna ženska na Dunaju, katero so dobili onemoglo na cesti in katere čudni govor so razni učenjaki zaman proučevali, nikakor ni afriškega rodu, kakor je hotel dokazovati neki dunajski postrešček in kakor smo tudi mi že poročali. Fotografijo skrivnostne ženske je spoznala budimpeštanska policija ter dokazala, da je madžarska sleparica in tatica Klara Bajoži.

Hudo maščevanje je doletelo neko prusko sodnijo. Nek kmet se je vsled obsodbe tako razsrdil, da je slavni sodniji poslal pismo psov in priložil — 50 uši. Obljubil je, da jih še pošlje. Pruska omika!

Mati največje družine je te dni umrla v Londonu, stara 87 let. Ime ji je Marija Jonas, imela je 33 otrok.

Drag denar. Skoro pri vseh bankah cele Evrope so v zadnjem času zvišali obrestno mero na 6 ali 5 in pol odstotkov, kar je znamenje, da ni denarja. Radi tega so prisiljene tudi ljudske posojilnice, da zvišajo obrestno mero. Vse to pa je v veliko škodo ubogega delavskega ljudstva, ki mora vse ogromne obrestne svote trdo prislužiti. Ljudstvo je vedno bolj revno, kapital pa se zbira pri židovskih kapitalistih.

Koroški Slovenci v letu 1900. Koroški Slovenci zabeležujejo v preteklem letu nekaj napredka: ustanovitev dvajsete posojilnice, otvoritev skladišča v Sinčivasi, napravili so 10 političnih shodov, 13 je bilo shodov Ciril-Metodovih podružnic, zelo je napredovalo mej njimi število udov družbe sv. Mohorja. Velik korak so storili koncem leta s klepom, da prično izdajati »Mir« kot tednik. Dal jim Bog tudi v letu 1900 kar največ vspeha!

Prostost na Nemškem. Ker se na Vestfalskem nahaja v ondotnih rudokopih mnogo slovenskih delavcev, pozvali so oo. frančiškani v Dorstenu o. Ananijo iz Brežic, da pride za advent pomagat pastirovat med slovenske vernike. Dne 22. dec. namenil je imeti v Hertenu službo božjo ter spoved za Slovence, a vlada mu je to zabranila. Kaj bo storila avstrijska vlada, da brani verske pravice svojih podanikov na tujem? Menda zopet nič. Nemška vlada bi že odločno stopila na noge, ako bi se kaj pripetilo njenim podanikom v tuji državi. Kam jadramo v Avstriji?

«Mir» tednik. Glasilo koroških Slovencev «Mir», prične z novim letom izhajati kot tednik, t. j. vsak četrtek. «Mir» stopa v XX. leto. Sprva je izhajal samo dvakrat na mesec, od l. 1892. trikrat, a sedaj stori nov in važen korak naprej, postane tednik. List je za koroške Slovence jako velike važnosti. Želeti je za to, da najde naročnikov in podpornikov tudi zunaj Koroške, ker se mu je boriti z mnogimi težavami. Naročnina iznaša na leto samo 2 gld. «Mir» bo slej kakor prej hodil po poti, katero mu je odkazal njega ustanovitelj, monsignor Andrej Einspieler. Priporočamo «Mir» rojakom, da si ga naročujejo ter s tem, podpirajo edini slovenski list na Koroškem, a s tem tudi slovensko stvar ob meji.

Dvanajst osob utonilo je v občini Ilok na Slavonskem. Štefan Manojlovič s svojo nevesto in desetimi svati so se peljali po poroki iz cerkve na dom ženinov, v Vranik. Vozniki so bili vinjeni; prvi voznik zadel je v kup kamenja ter se zvrnil s sanmi v Dunav, ki teče ob cesti; tudi ostali trije vozniki so tako zavozili, ter se vsi v vodo zvrnili. Potonili so ženin, nevesta in deset svatov.

Prepoved prešičjega uvoza. Iz okrajev Pregrad, Krapina in Kranjec je prepovedano uvažati prešiče v Avstrijo.

Levi so ga raztrgali. Paznik v dunajskem «Tiergartn-u», Karl Rutowsky, 37 let star, oženjen mož je šel v torek dopoldne pometat kletko šestorice levov in levinj. V svoji predznosti pa zverij ni prej zapodil v drugo kletko, nego je šel smelo mednje, oborožen le z — metlo. Misli je menda, da ga zveri dobro poznajo, saj jih je krmil in snažil že več let. Toda zmotil se je. Vseh šest levov in levinj je skočilo nanj, mu strgalo obleko s telesa ter ga vpričo dveh tovarišev, ki sta prihitela Rutowskemu na pomoč, raztrgalo. Paznika so potegnili iz kletke mrtvega.

Med jezuiti na Avstroogrskem je zdaj Slovencev 10 mašnikov, 6 školarikov in 8 bratov, vseh skupaj torej 24.

33 otrok utonilo je na drsališču Frelinghien na nemško-francoski meji. Udrl se jim je led.

Svinja snedla otroka. V Tenseninu na Hrvatskem pustila je neka kmetica svoje dete v zibelji v kuhinji. Ko se je vrnila od opravkov, dobila je kuhinjska vrata odprta, pa poleg zibelje svinjo, ki je požirala krvavo zmes. Požrla ji je otroka.

Silno debel človek, posestnik velike gostilne na Nemškem, bo najbrže v pariški razstavi videti. Tehta 247 kg. to je blizo 5 centov. Skozi vrata navadnega voza ne more, ter mu jih bodo morali razširiti.

Društvene zadeve.

Bralno in pevsko društvo „Maribor“ nam naznanja, da se društveni diletantje pripravljajo na priljubljeno ljudsko igro v 5 dejanjih »Revček Andrejček«. Upriporila se bode na Svečnico v Narodnem domu. Več v prihodnji številki.

Za šolo na Muti nabral č. g. kaplan M. Zorko 7 K 90 v.

Za »Našo Stražo« je nabral č. g. Ant. Kocbek 6 K.

Zveza spodnještajarskih zadrug ima prihodnji četrtek dne 11. jan. izvenredno občno sejo v Narodnem domu ob 11 predp. Dnevni red: Volitev jednega odbornika.

Bralno društvo »Edinost« v Središču ima v nedeljo dne 7. prosinca v društvenih prostorih gostilne g. Šinka svoj letni občni zbor z običajnim vspešnim. Začetek ob 7. uri zvečer. Domačini, vzdramite se in pristopite k tako potrebnemu društvu!

Hranilnica in posojilnica Reiffeisenova se snuje pri Sveti Kunigundi na Pohorju. Ustanovni shod bode v nedeljo, dne 7. t. m. po večernicah.

Kmetijska zadruga v Jarenini priredi v nedeljo dne 7. jun. 1900 v prostorih

hiše pok g. Fišerja v Jarenini svoj I. podučni shod, na katerem bo govoril potovalni učitelj gsp. Ivan Bele o gnojenju in se bodo vsprejemali novi udje. Udje zadruge in prijatelji kmetijskega napredka, pridite polnoštevilno na ta shod! Začetek ob 3. uri popoldne.

Bralno društvo v Kapeli pri Radgoni priredi dne 7. prosinca 1900 v prostorih g. Lubec-a »Slomšekov večer« s sledečim vspešnim: gledališka igra, slavnostni govor, petje, tombola. Začetek ob 3. pop. Vstopnina 20 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo v Cezanjevcih ima svoj občni zbor 14. januarja ob 3. uri popoldne z običajnim vspešnim. Uljudno vabi k udeležbi odbor.

Negovsko bralno društvo bode imelo dne 7. t. m. popoldne po večernicah v župnijskih prostorih svoj letni redni občni zbor. Vsi udi se vabijo, da se zborovanja udeležijo. Pri tej priložnosti sprejemali se bodo tudi novi udi. Na svidenje toraj v novem letu in pogumno naprej!

Centralna posojilnica slovenska s sedežem v Krškem, kateri se je pridružilo do zdaj 32 okrajnih posojilnic, je imela lani 300.000 K prometa. Njen organ »Slovenska zadruga« glasilo slovenskih posojilnic in gospodarskih zadrug, izhajal bode tudi v novem letu. Prva številka prinaša raznovrstne narodno-gospodarske razprave. List stane na leto 4 K in se naroča pri omenjeni zadrugi v Krškem.

Narodna čitalnica v Ptujju ima na dan sv. Treh kraljev 1900 občni zbor, na katerem se voli občni zbor, oddajo časniki itd. Na udeležbo vabi odbor.

Gornjeradgonska kmetijska zadruga je sedaj od višje oblasti potrjena, ona stopi z novim letom v javnost. Najpoprej sedaj potrebujemo opravičnega premoženja. To premoženje se pa mora sestaviti iz opravičnih deležev. Vsak delež znaša 6 gld., vstopnina 2 gld. Vabimo torej vse prijatelje in zlasti vse posojilnice, da vzamejo kar največ deležev. Deleže bode zadruga obrestovala po 3%. Zadruga bode lahko izplačevala 3%, ker imamo pri rokah našo posojilnico, katera nam daje 4½%, ako bi se v najslabšem slučaju deležni denar moral naložiti pri posojilnici. Kdor ne more naenkrat izplačati vseh 6 gld, naj pa plača vsak mesec eno krono, — v enem letu bo gotov. Kdor je pa premožnejši, naj vzame po 5, po 10, po 20, po 50, 100 deležev, da bode opravično premoženje tem večje, da se bomo boljše gibal. Naša zadruga pa nikakor ne misli našim narodnim trgovcem konkurence delati, marveč jih samo podpirati. Toliko za danes.

(Vabilo na naročbo.) Ustanovili smo list »Der Süden« z namenom, da z njim tolmačimo težnje in potrebe slovenskega in hrvatskega naroda širši javnosti. Slovenski in hrvatski časopisi se čitajo po večjem samo v domovini, zato živo potrebujemo lista v nemškem jeziku, v katerem zbiramo to, kar je potrebno, da izvedo širši krogi.

»Der Süden«, ki izhaja poldrugo leto sedaj po trikrat na mesec, in ga želimo čemprej razširiti v tednik, vstreza temu namenu in ogibajoč se žalostnega našega razpora v domovini, zastopa stremljenje našega naroda v celoti ter podpira tako v jedni skupini zbrane slovenske in hrvatske poslance drž. zbora v njih delovanju. List je prinesel že lepo število člankov in vsakovrstne, širši javnosti namenjene tvarine, katere bi ne bili mogli sicer v nikakem listu prijaviti. Že to samo opravičuje njegovo potrebo. Posrečilo se nam je list spraviti tudi v visoke in odlične kroge, in uverili smo se, da se to uvaže.

Čeravno toraj list, pri katerem se brezplačno deluje, ni v prvi vrsti namenjen domačim krogom, vendar nujno potrebuje podpore iz domovine, da si zagotovi skromna sredstva svojega obstanka. Politični časi so

jako kritični, in zato tembolj potrebujemo glasila, s katerim govorimo z odličnimi krogi tudi v dobah, ko nas politična zmedenost ovira osebno in z živo besedo se potezati za narodne svetinje.

Naročnina znaša za celo leto 4 gld (8 K.) za pol leta 2 gld. (4 K.) Naročnino je pošiljati: Dunaj, I. Plankengasse 4.

Za izdajatelje: Dr. Ig. Žitnik.

Listnica uredništva. Gosp. St. v R.: Hvala! Le dalje! Blagovolite pisati, kako dolg bo približno celi spis. Pozdrav! Gosp. J. v R.: Pride! Prosimo za nadaljevanje. — Gosp. dopisniku z Radla: Zaman boste čakali na spis, ker smo bili ravno zaradi njega (med novicami) zaplenjeni. — Gsp. dopisnikom iz Selnice ob Dravi, z Murskega polja in iz Sevnice: Prihodnjič. Za ta list dosti prepozno.

Listnica upravnništva: Gsp. J. S. na Ptujski gori: plačali za l. 1899.

Cerkvene zadeve.

Zadnji javni konzistorij v Rimu.

(Izviran dopis.)

Najvišjo čast za papežem v rimski cerkvi imajo kardinali. Imenujejo jih sv. Oče, ki imajo pri tem čisto proste roke. Po sedanjih določilih sv. cerkve sme biti 70 kardinalov. Vendar pa to število ni nikdar polno. Kardinalska čast se namreč navadno doseže še le v starosti, zato ni čudo, da hitro odmirajo. Sploh pravi rimsko ljudstvo, kadar umrje kak kardinal, da mu bodeta kmalu še najmanj dva sledila v večnost. In mnogokrat ima res tudi prav. Tako je letos v kratkem času umrlo pet kardinalov.

Kardinali imajo popolnoma rudečo obleko. Posebno znamenje te časti pa je velik, rudeč kardinalski klobuk s širokim krajnikom. Kdor je imenovan kardinalom, si mora v teku enega leta sam priti v Rim k sv. Očetu po ta klobuk. Ako bi brez vzroka odlagal čez eno leto, zgubil bi kardinalsko čast.

Kardinalski klobuk se podeli od sv. Očeta slovesno v javnem konzistoriju. Konzistorij bi bilo po naše javna seja. Navzoči so pri njem kardinali, škofje in drugi cerkveni dostojanstveniki, razven pa še tudi mnogo ljudi posvetnega stanu, ki dobijo vstopnico. Tak konzistorij je bil 14. decembra preteklega leta, pri katerem so sv. Oče podelili kardinalski klobuk našemu štajarskemu rojaku in sedajnemu nadškofu goriškemu, kardinalu Missii.

Novi kardinal se je omenjenega dne okoli 10. ure podal v papežovo palačo, veliki Vatikan, kjer si je oblekel kardinalsko opravo. Potem gre čez krasne in velike sobane v sikstinsko kapelo. Ta kapela je skoraj gotovo tako velika, kakor katerasibodi cerkev v lavantinski škofiji. V njej berejo sv. Oče večkrat sv. mašo, kedar sprejmejo večje število romarjev. V sikstinski kapeli moli in izpove novi kardinal sv. katoliško vero v priči 5 drugih kardinalov. Potem se vsede na pripravljeno mu mesto, kjer čaka s svojim spremljevalcem tako dolgo, dokler ne prideta dva starejša kardinala po njega, da ga peljeta k sv. Očetu, ki sedijo v sobi javnega konzistorija na svojem tronu. Prišedši v konzistorijalno sobo, gre naravnost k sv. Očetu in poljubi prstan na roki. Na to ga sv. Oče prijateljsko objamejo. Za sv. Očetom objamejo novega kardinala tudi vsi drugi kardinali. Po dovršenem objemu zasede določeno mesto v konzistoriju. Ko nečeno pristopi še enkrat k tronu sv. Očeta, ki mu med primernimi besedami denejo kardinalski klobuk na glavo.

S tem je bil javni konzistorij končan. Sv. Oče so dali vsem navzočim sv. blagoslov s krepko donečim glasom. Po dokončani ceremoniji so spremljali vsi kardinali in drugi duhovniki sv. Očeta nazaj v njihove sobane. Sv. Oče, katerega navadno vselej in povsod nesejo na njihovem tronu, so se dali nesti le čez prvo sobo. Potem so izstopili in šli peš. Videl sem jih prvokrat hoditi. Bili so sicer

sklonjeni, kar ni čuda pri devetdesetletnem starčku, a stopali so trdno, krepko.

Ko so sv. Oče odšli v svoje sobane, so šli vsi kardinali zopet v sikstinsko kapelo. Tam se je pela zahvalna pesem od znanih, izvrstnih papeževih pevcev. Med petjem leži novi kardinal na altarnih stopnicah, kakor duhovnik na veliko soboto. Po zahvalni pesmi novi kardinal vstane in se postavi pri izhodu sikstinske kapele, in vsak mimogredočih kardinalov ga še enkrat objame. Posebno prijazen in srčen je bil objem kardinala Ledohowskega, ki je bil vidno ganjen, od samega veselja, ko je objel najnovejšega kardinala — Slovana.

S tem je bila slovesnost končana. Kardinali so odšli potem v drugo sobo, kjer je bil tajni konzistorij. V tem sv. Oče novim kardinalom najprej zaprejo usta rekoč: »Zdaj zapremo novim kardinalom usta«. Novi kardinal zategadelj še ne sme glasovati v tem konzistoriju. Na koncu seje pa s primernimi besedami zopet usta odprejo, na kar zadobi kardinal vse pravice svojega stanu. V tajnem konzistoriju določijo sv. Oče novemu kardinalu tudi eno izmed tako imenovanih titularnih rimskih cerkv. Vsak kardinal ima namreč svojo cerkev, v kateri mora viseti podoba njegova in podoba sv. Očeta. Kardinal

Missia je dobil cerkev sv. Štefana na Celiju (rotondo), ki je zelo stara in zanimiva. Cerkev je čisto okrogla in znana po svojih ne sicer umetnih, a prav zanimivah slikah, ki nam predstavljajo najraznovrstnejše muke kršč. mučenikov.

Dne 21. decembra je kardinal Missia sprejel slovesno to cerkev v posest. Cerkev oskrbuje sedaj zavod »Germanikum«, v katerem se vzgojujejo duhovniki iz cele Nemčije in Avstroogrske. Pri slovesnosti so bili navzoči vsi gojenci v svoji čisto rudeči obleki in mnogo drugega ljudstva. Papežev odposlanec prebere papežovo pismo, s katerim se kard. Missii izročuje cerkev. Na to pozdravi kardinala v latinskem jeziku vodja omenjenega zavoda. Kardinal odgovori v krasnem latinskem govoru spominjajoč se dobrot, ki jih je prejel nekdanj, ko je bil gojenec zavoda 6 let. Spominja se tudi slavnih mož, ki so imeli pred njim v posesti cerkev sv. Štefana na pr. kard. Melhers, kard. Sembratovič in več drugih. Konečno omeni, da stavi vse svoje zaupanje edino le na moč vsemogočnega Boga, ki je s svojo roko podpiral kršč. mučenike v nečloveških mukah, kakor jih predstavljajo slike po cerkvi. Na to se je še zapela zahvalna pesem.

S tem so bile ceremonije končane. Prvi slovenski kardinal dr. Missia se je vsem prikupil, ki so imeli čast z njim občevati. On je zdaj gotovo najlepša, največestastnejša postava v kardinalskem kolegiju. Vse ga občuduje, posebno, ker je vkljub svoji visoki časti vedno priprost, skrajno prijazen in poln ponižnosti, kakor da bi bil najnavadnejši duhovnik. Bog ohrani blagega moža še prav mnoga leta!

Loterijske številke.

Trst, 30. dec. 1899 48, 20, 12, 44, 64
Linc. „ „ „ 55, 48, 64, 65, 83

Slovenci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“;
pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovenci,

darujte za šolo v Muti

Za pranje pri boleči koži pri

Ljudeh in živalih

ni boljšega sredstva, nego

Schichtovo patentno milo

(trdo kalimilo)

z znamko laboda.

I varte aj... ..

V obče je znano, da je to milo najbolje sredstvo čistiti
volneno in svilnato robo,

ter da prav lepo pere pri najmanjšem trudu in največji varčnosti obleke belo perilo. To milo dvakrat več izda, kakor vsako drugo. — Če se v kakem kraju ne prodaja, obrni se naravnost do trdnice, ki pošlje za 2 gl. 50 kr. franco po celi Avstriji in Ogrski zavoje po brutto 5 kgr. 8-8

Jurij Schicht, Aussig a./Elbe, tovarna mila, sveč in olja.

Največja tovarna teh izdelkov v Evropi. — Schichtovo patentno milo je bilo na internacionalni razstavi na Dunaju 1894 odlikovano z zlato kolajno.

Za kmete! Za vinogradnike!

Da se uniči grenkuljica in divja gorčica,
kakor tudi, da se oškropijo vinogradi,
in pa da se pokončajo drevesni škodljivci,
izumila sta

Ph. Mayfarth in drug

patentirane, samotvorne naseče ali vozeče kropivnice

Syphonia

ki so najbolj vporabljive in ki samotvorno
kropijo tekočino po rastlinah, ne da bi bilo
treba pumpati. Veliko tisoč teh kropilnic
se porablja in mnogo pohvalnih priznanj
potrjuje vrline proti vsem drugim sistemom.

Odlikovan z nad 400 zlatimi, srebrnimi in
broncastimi kolajnami.

Natančne imenike in mnogobrojna priznanska pisma
zastoj. — Zastopniki in prekupci se želijo.

Zahtevajte narisane in popisane cenike od

Ph. Mayfarth in dr.

c. kr. a. p. fabrika gospodarskih strojev, spec. za stroje 1-9
stiskalnic grozdja in sadja. — **Dunaj, II. Taborstrasse 71.**

Služba cerkovnika in organista v Št. Ilju v Slov. goricah

je razpisana do 1. svečana 1900. Prosnje se naj pošljejo do 14. prosinca na cerkveno predstojništvo. Cecilijanci imajo prednost. 2-2

RAZGLAS.

Ravnateljstvo c. kr. priv. vzajemne zavarovalnice zoper ogenj v Gradcu si usoja naznaniti p. n. društvenim udom, da se začne vplačevanje društvenih doneskov za leto 1900 s **1. januarjem 1900.** Društveni doneski se lahko izplačajo vsak čas **pri ravnateljski blagajnici** v lastni hiši šte. 18/20, Gosposkih ulicah v **Gradcu**, pri zastopnikih v **Celovcu in Ljubljani**, kakor tudi pri **okrajnih komisarijih.**

Vrh tega še pripomnimo: vsled odloka zavodne skupščine z dne 8. majnika l. 1899., se bo vsem onim gospodom sodelaznikom **stavbenega oddelka**, ki so bili že od začetka leta 1898. zavarovani pri našem zavodu in mu še zvesti ostanejo tudi leta 1900., **povrnilo** od prebitka zavarovalnine leta 1898. pri stavbenem oddelku **10%** one zavarovalnine, ki so jo izplačali leta 1898., za kateri znesek se bo znižala zavarovalnina leta 1900.

V Gradcu, meseca decembra 1899.

Ravnateljstvo

c. kr. priv. vzajemnega zavarovalnega zavoda proti požaru v Gradcu.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Trgovina s papirjem in galanterijskim blagom v Ptujju zraven glavarstva

priporoča slav. občinstvu in prekupovalcem veliki izbor kovčkov platnenih in usnatih, denarnic, pip lesenih in porcelanastih, denarnic, ustnikov, cevi zd pipe, žepnih nožev, škarij, nožev in vilic, žlic, britev, očal, šivank, igel za lase, glavnikov, krtačic, mila, parfumov, harmonik kakor tudi šila, dret, špagovine itd.

Dalje različnih krtač, remen in pasov, gumbov, brošk, prstanov in rinčic.

Istotam dobiva se lepi pismeni, kancelijski konceptni, svilnati in barvani papir, kovertov in vizitnic v vseh velikostih, prodaja se po zelo ugodni ceni.

Zaloga tiskovin, molitvenih in šolskih knjig. — Na veliko znižane cene, zunanja naročila se možno točno odpošiljajo. Priporoča se z velespoštovanjem

11

J. N. Peteršič, Ptuj.

Najboljše strune za citre, gosli, kitare in tamburice.

Vsake vrste okvirov in različnih podob

Umetno-obrtna delavnica

cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca
v Mariboru,

Kokoschneegg-Allee, Hilarinsstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd.

Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

48

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda.“

Dobiva se povsod.

17

Zaloga pri **Ivan Jebačinu v Ljubljani.**

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Hertl**, posestnik graščine Golitsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepečajoči naradni „**Cognac**“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabojčkom 6 gld. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri **Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice.**

46-50

Pratike in koledarji

za 1900 se dobivajo 11

na drobno in debelo v trgovini **J. N. Peteršiča v Ptujju.**

Zelo velika zaloga in nizke cene.

Priporočam svojo popolnoma novo sortirano zalogo: novošegnega suknja za moške in dame, vse vrste porhanta, oksfortov, posteljnine, perila, robcev, miznih prtov, servietov, bele in barvane tkanine, vsake vrste srajc, hlač, šalov, zimskih robcev, pletenih nogavic, volnenih in svilnatih robcev in vsakovrstne podlage.

9-10

Obilnemu obisku se priporočujoč, sem udani

Matevž Stergar,

V Gosposkih ulicah 11, k „Zvezdi“ v Mariboru.

K „Zvezdi“ v Gosposkih ulicah.

K „Zvezdi“ v Gosposkih ulicah.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu

vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak uad ali zasebnike štamplije (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Slomšekove

„PRIDIGE OSNOVANE“

glavnih spisov šesta knjiga.

Ravnokar je dotiskana in se začne te dni razpošiljavati.

Obsega v srednji 8° za uvod: «Vaje cerkvene zgovornosti» str. 1—150. — Potem I. del «Pridige ob nedeljah» (50) str. 51—248; II. del «Pridige ob zapovedanih praznikih» (20) str. 251—306; III. del «Pridige ob cerkvenih godovih» (12) str. 309—348; IV. del «Pridige ob godovih svetnikov sploh» (commune sanctorum) (32) str. 351—450.

Skupaj 114 pridig izborne vsebine.

Cena broširani knjigi s poštino je 4 K.

Dobiva se v „tiskarni sv. Cirila v Mariboru“ pa tudi po vseh drugih slovenskih bukvarnah.

Kdor hoče 400 mark⁴⁸

garantirano mesečno lahko in pošteno zaslužiti? Naj pošlje naslov z znamko: **V. 21 Annoncen - Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.**

Rodoljubi! Spominjajte se o vsaki priliki dijaške kuhinje.

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevanje kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino.

49

Tužnim srcem javljamo vsem prijateljem in znancem v svojem in v imenu svojih ostalih sorodnikov, da je nam premili in predragi oče, odnosno tast, brat in stric, gospod

Josip Žitek,

gimnazijski profesor v pokoju,

dne 30. decembra ob 4. uri zjutraj v 68. letu svoje dobe nenadoma v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki predragega pokojnika so se dne 31. decembra ob 4. uri popoldne k večnemu počitku položili.

Svete maše zadušnice so se brale v kapiteljski cerkvi in pri čč. oo. Franciskanih.

V Novem mestu, dne 30. decembra 1899.

Jakobina Žitek, roj. **Munda**,
sinaha.

Dr. Vladimir Žitek, odvetnik,
Bogumil Žitek, c. in kr. nadporočnik,
Egon Žitek, stud. jur.,
Av gust Žitek, stud. phil.,
sinovi.

Usojam se svojim p. n. odjemalcem
želeti

veselo novo leto

in se jim v prihodnje priporočati.

Z odličnim spoštovanjem

Kajetan Murko,
trgovec v Ptuj.

Izjava!

Jaz podpisani obžalujem in prekličem vse dosedanje žaljive besede, katere sem do sedaj čez gosp. Ivana Rotnika, posestnika in čevljarskega mojstra v Pasjem okoli govoril in prosim njega javno odpuščenja.

Jožef Brezovnik,
posestnik v Škalah.

Gostilnica „Brühl“

novi prezidana s prijaznimi in svetlimi sobami na prijaznem kraju nalašč za izletnike primerna in komaj 10 minut od mesta oddaljena, zraven 2 in pol orala zemlje, pri hiši primerne shrambe, je na prodaj. Več se izve pri posestnici **Liza Ivanuš**, gosposke ulice 50, II. nadstr. v Mariboru. 1

Razglas.

Da bi se viničarji temeljito izurili v obdelovanju ameriškega trsa, sklenil je štajarski deželni odbor tudi v letu 1900 ustanoviti stalne viničarske tečaje in sicer:

1. na deželni sadjarski in vinarski soli v Mariboru,
2. na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici,
3. na deželni viničarski šoli v Ljutomeru in
4. na deželni centralni šoli na Spod. Brezju pri Ptuj.

Ti tečaji se začnejo s 15. febr. in se končajo 31. decembra 1900.

V Mariboru se bo sprejelo v letu 1900 12, v Ljutomeru 12, v Lipnici 20 in v Sp. Brezju tudi 20 mladih posestniških in viničarskih sinov.

Le-ti dobijo prosto stanovanje, celo hrano in povrh 4 gld. na mesec.

Viničarji se imajo pri teh tečajih pred vsem praktično uriti, na teoretično izobrazbo se bode oziralo le v toliko, kolikor je najpotrebnejše vedeti pri novih nasadih.

Po dokončanem tečaju dobijo obiskovalci spričevalo sposobnosti.

Glede sprejema v kak teh tečajev morajo prošniki svoje ne-kolekovane prošnje vložiti saj do 15. januarja 1900 pri dež. odboru. V tej prošnji naj se izrecno omeni, v kateri zgoraj navedenih viničarskih tečajev želi prošnik biti sprejet ter dodane:

1. dokaz, da je že dovršil 17. leto.
2. nrávstveno spričalo, ki mora biti potrjeno od župnijskega urada.
3. zdravnikovo spričalo, da prošniki nimajo kake nalezljive bolezni in
4. odpustnico iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prošniki zavezati, od 15. februarja do 1. decembra 1900 neprestano ostati v tečaju in izpolnovati vse izobrazbi namenjene uredbe dež. strokovnih organov.

V Gradcu, 10. dec. 1899.

Štaj. deželni odbor.

Na prodaj

novozidana hiša v koroškem predmestju je na prodaj za 6800 gold. ima 6 stanovanj, veliko klet in vrt. Hiša neze 450 gld. na leto, hranilnica ima 3800 gld. na hiši. — Naslov: Marija Kicker št. 67 v Mariboru, Koroška ulica. 3-3

Služba cerkovnika

in organista v Pamečah razpisana je do 1. marca 1900. Prošniki, zmorni katerega rokodelstva imajo prednost.

Na prodaj

novozidana hiša z lepim vrtom, 4 stanovanja po 1 soba in kuhinja v Novivesti pri Mariboru. Vpraša se pri J. Spes, št. 147 v Novivesti. 2-3

KUVERTE

s firmo priporočá

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Na prodaj!

ali pa v najem na pet let zaradi potovanja v tuje kraje v prijaznem trgu Rečici v zgornji Savinski do-

lini usnjarija z vsem potrebnim orodjem. Vse je v najboljšem stanu. Poleg usnjarije je vrt. Več pove Franc Jeraj, trgovec v Spod. Pobrežah, p. Rečica. 2-3